

Kokousaika: Tiistai 10.12.2019 klo 18.30 (kahvit klo 18.00 lähtien)  
Kokouspaikka: Kirkon seurakuntasali, Pilpalantie 1, Loppi

Asialuettelo:

- 49§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus
- 50§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 51§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta
- 52§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
- 53§ Työalojen esittely ja uusien työntekijöiden esittäytyminen kirkkovaltuustossa
- 54§ Talousarvioavustukset vuodelle 2020
- 55§ Valtuustoaloite historiateoksen laatimisesta
- 56§ Nuortentilan kalustus - investointi vuodelle 2020
- 57§ Toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2022 ja talousarvio 2020
- 58§ Ilmoitusasiat
- 59§ Jäsenten esittämät asiat
- 60§ Valitusosoitus
- 61§ Kokouksen päätös

Lopella 27.11.2019

Outi Siirola  
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Kokouskutsu esityslistoineen on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 28.11.2019

Merja Zetterman  
toimistos sihteeri

Pöytäkirja nähtävänä:

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 16.12.2019 – 15.1.2020 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00.

Kokousaika	Tiistai 10.12.2019 klo 18.30 -
Kokouspaikka	Kirkon seurakuntasali, Pilpalantie 1, Loppi
Jäsenet	läsnä poissa Alho, Aimo Auvinen, Minttu Hatakka, Jarno Kanerva, Risto Kenttämies, Teppo Kuparinen, Marja-Leena Kuparinen, Seppo Leino, Maria Lukana, Anne Muhonen, Pieti Nevanpää, Kalevi Niemelä, Asko Niemi, Arja Saksala, Eija Salomaa, Ari Sirola, Outi Siivonen, Johanna Tuohimaa-Salminen, Kristiina Vuorinen, Sakari
Muut osallistujat	Hynynen, Tuomas, kirkkoherra Kuuluvainen, Pirjo, talouspäällikkö Zetterman, Merja, pöytäkirjanpitäjä Maija Lindfors, taloussihteeri §53
Käsitellyt asiat	§§ 49 - 61, sivut 1 – 8 ja valitusosoitus sivut 9-10
Allekirjoitus	Outi Sirola puheenjohtaja Merja Zetterman pöytäkirjanpitäjä
Pöytäkirjan tarkastus	Lopella .12.2019
Pöytäkirja nähtävänä	Lopen seurakunnan kirkkoherranvirasto 16.12.2019 – 15.1.2020 viraston aukioloaikoina maanantai - perjantai klo 9.00 - 12.00

**49§ Kokouksen avaus ja alkuhartaus****50§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kokouskutsu ja esityslista on postitettu kirkkovaltuuston jäsenille 28.11.2019. Kokouskutsu on ollut nähtävänä seurakunnan ilmoitustaululla 27.11. – 10.12.2019. Kokouksesta on ilmoitettu seurakuntautisissa viikolla 48-49 / 2019 (Lopen Lehti, seurakunnan kotisivut) sekä ilmoituksella Lopen Lehdessä ja Aamuposti Viikko Riihimäki – lehdessä 4.12.2019.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto suorittaa nimenhuudon ja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. (Kirkkojärjestys 8.luku §5 ja kirkkovaltuuston työjärjestys §3 ja §5)

Päätös:

**51§ Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijain valinta**

Kirkkovaltuusto päätti §3/15.1.2019 noudattaa pöytäkirjan tarkastajien valinnassa aakkosjärjestystä.

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina (Kirkkojärjestys 8.luku §5 ja kirkkovaltuuston työjärjestys §4).

Aakkosjärjestyksessä vuorossa ovat Seppo Kuparinen ja Maria Leino.

Päätös:

**52§ Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen**

Ehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy kokouksen työjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös:

**53§ Työalojen esittely ja uusien työntekijöiden esittäytyminen kirkkovaltuustossa**

Kirkkoneuvosto §29 / 13.2.2019

Seurakunnan eri toiminnot ovat aiemmilla valtuustokausilla esittäytyneet kirkkovaltuustossa. Valtuutetuilla on ollut mahdollisuus kysyä ja keskustella eri toiminnoista esittelyn yhteydessä.

Aiemmillä valtuustokausilla uusia työntekijöitä on pyydetty esittäytymään kirkkovaltuuston kokouksiin.

Molemmat käytännöt ovat kirkkoherran arvion mukaan osoittautuneet toimiviksi.

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto tutustuu seurakunnan eri työalojen toimintaan seuraavasti:

2 / 2019 Lapsi- ja perhetyö, varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö

3 / 2019 Diakonia, lähetystyö ja partio

4 / 2019 Kirkkoherranvirasto, taloustoimisto ja KIPA

1 / 2020 Jumalanpalveluselämä, kirkkomusiikki, aikuistyö, tiedotus

2 / 2020 Kiinteistö- ja hautaustoimi sisältäen suntion työn, leirikeskus

3 / 2020 Metsätalous

4 / 2020 yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (sairaalasielunhoito, palveleva puhelin, atk-palvelut ym.)

Työalaesittelyjen yhteydessä kutsutaan seurakunnan uudet työntekijät esittäytymään kirkkovaltuustossa.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

-----  
Kirkkovaltuusto §53 / 10.12.2019

Ehdotus: Kirkkovaltuusto tutustuu kokouksessaan 10.12.2019 yhteistyökumppaneiden toteuttamat toiminnot (kirkkoherranvirasto, taloustoimisto ja Kipa)

Päätös:

**54§ Talousarvioavustukset vuodelle 2020**

Kirkkoneuvosto §155 / 23.10.2019

Seurakunta tekee lähetys- ja diakoniatyötä eri kristillisten järjestöjen kautta. Lisäksi paikalliset partiolippukunnat ja kirkkokuoro tekevät seurakunnallista toimintaa paikkakunnalla.

Liitteenä 155a on yhdistelmä vuodelle 2020 ehdotetuista avustuksista: partion ja kirkkokuoron toiminta-avustuksista sekä lähetystyön ja kansainvälisen työn avustuksista.

*Kirkkojärjestyksen 23: 3§ velvoittaa kirkkoneuvoston arvioimaan päätöksensä mahdollisia lapsivaikutuksia. Ehdotetut avustukset edistävät partiolippukuntien toimintamahdollisuuksia Lopella, joten ehdotettu päätös edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.*

*Kirkkoneuvosto on §51 / 19.3.2019 päättänyt, että Lopen seurakunnan hallinnossa arvioidaan päätösten ympäristö- ja yhdenvertaisuusvaikutuksia. Kirkkoherra arvioi, että ehdotuksessa mainitut lähetysjärjestöt edustavat keskenään erilaisia kristinuskon tulkintoja. Kirkon virallisten lähetysjärjestöjen lisäksi avustusta ehdotetaan annettavaksi muutamille hengellistä toimintaa tai lähetystyötä harjoittaville järjestöille.*

*Kirkkoherran arvion mukaan ehdotettu monipuolisuus talousarvioavustusten kohdentamisessa vastaa loppilaisten hengellisyyden monimuotoisuutta. Julkisessa keskustelussa on esitetty, että joidenkin järjestöjen toiminta ei kaikilta osin toteuta ihmisten yhdenvertaisuutta. Kirkkoherra arvioi, että esitetyt ongelmat eivät ole sen luonteisia, etteikö seurakunta voisi tukea ehdotettuja kirkon virallisia lähetysjärjestöjä.*

Kirkkoherran päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto ehdottaa kirkkovaltuustolle vuoden 2020 talousarvioavustuksia liitteen 155a mukaisesti. Neuvosto esittää nämä avustukset valtuustolle toimintasuunnitelman 2020 hyväksymisen yhteydessä.

Käsittely: Kalevi Nevanpää ilmoitti olevan esteellinen ja poistui kokouksesta pykälän 155 käsittely ajaksi.

Päätös: ehdotuksen mukainen kokouksessa korjatun liitteen 155a mukaisesti.

Kirkkovaltuusto §54 / 10.12.2019:

Liite 54a Talousarvioavustukset

Ehdotus:

- 1) Kirkkovaltuusto päättää talousarvioavustuksista vuodelle 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Päätös:

**55§ Valtuustoaloite historiateoksen laatimisesta**

Kirkkoneuvosto §156 / 23.10.2019

Sari Paalijärvi ja 17 muuta valtuutettua tekivät kirkkovaltuustossa §50/11.12.2018 aloitteen, että seurakunnassa selvitetään Lopen seurakunnan historiateoksen kokoamista.

Kirkkoneuvosto perusti §35 / 13.2.2019 työryhmän valmistelemaan ehdotusta historiateoksen laatimisesta, sisällöstä ja kustannusarviosta. Työryhmä on kokoontunut kevään ja syksyn 2019 aikana yhteensä neljä kertaa, viimeksi 22.10.2019. Työryhmään ovat kuuluneet Tuomas Hynynen, Antti Koskimäki, Anne Lukana, Asko Niemelä, Sari Paalijärvi, Outi Siirola ja Tarja Toivonen

Työryhmän ehdotus teoksen laatimisesta, sisällöstä ja kustannusarviosta on liitteenä 156a.

Työryhmä kartoitti historiateokselle sopivia laadukkaita kirjoittajia työskentelynsä aikana. Työryhmä päätti keskustella syksyllä 2019 Markku Jalavan kanssa, joka on laatinut vuonna 2008 Nurmijärven seurakunnan historiateoksen ja jolla on kokemusta tutkivasta kirjoittamisesta, historiateosten laadinnasta, seurakunnallisesta työskentelystä ja ammatillisesta viestinnästä sekä kirkkohistoriallista osaamista. Jalavan tarjous Lopen seurakunnan historiateoksen kirjoittamistyöstä on liitteenä 156b.

Teoksen kirjoittaminen ja kustannukset jakautuisivat vuosille 2020 – 2022.

Kirkkoherran päätösehdotus:

- 1) Kirkkoneuvosto valtuuttaa kirkkoherran laatimaan ja allekirjoittamaan Markku Jalavan kanssa sopimuksen historiateoksen kirjoittamisesta 22 000 euron kirjoituspalkkiolla vuosien 2020 – 2022 aikana liitteenä 156b olevan tarjouksen perusteella. Ennen sopimuksen allekirjoittamista kirkkoherra ja työryhmä tarkentavat yhdessä Jalavan kanssa sopimuksen yksityiskohtia.
- 2) Sopimus kirjoitustyöstä allekirjoitetaan sillä edellytyksellä, että kirkkovaltuusto varaa riittävän määrärahan historiateoksen laatimiselle vuodelle 2020.
- 3) Kirkkoneuvosto valtuuttaa kirkkoherran yhdessä historiikkityöryhmän kanssa hakemaan apurahaa teoksen kirjoituskustannuksiin.
- 4) Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto merkitsee tässä pykälässä käsitellyt asiat tiedokseen vastauksena kirkkovaltuustossa §50 / 11.12.2018 tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

-----  
Kirkkovaltuusto §55 / 10.12.2019:

Liite 55a Työryhmän ehdotus historiateoksen laatimisesta

Liite 55b Tarjous Lopen seurakunnan historian kirjoittamisesta

Ehdotus:

- 2) Kirkkovaltuusto päättää määrärahan varaamisesta historiateoksen laatimiselle vuodelle 2020 talousarvion hyväksymisen yhteydessä.
- 3) Kirkkovaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Päätös:

**56§ Nuortentilan kalustus - investointi vuodelle 2020**

Kirkkoneuvosto §170 / 19.11.2019

Virastotalon nuortentilaa käyttävät työntekijät ovat ehdottaneet nuortentilan kalustuksen, valaistuksen ja av-tekniikan uusimista vuonna 2020. Nykyiset kalusteet ja av-laitteet ovat noin 12 vuotta vanhat. Ehdotuksen mukaan tilaan hankittaisiin vastaavat av-laitteet ja valaistus kuin Kesijärven leirikeskukseen opetustilassa. Tilan kalustuksessa tulisi huomioida sekä nuorisotyön, alakouluikäisten kerhojen että aikuisten seurakuntalaisten (mm. puuroaamut) tarpeet. Investoinnin suuruus olisi arviolta enintään 12 000 euroa.

*Kirkkojärjestyksen 23: 3§ perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossaan päätösten vaikutukset lapsiin. Talouspäällikkö arvioi, että ehdotus edistää lasten ja nuorten etua, koska uusittu kalustus ja tekniikka antaisi toimivimmat puitteet lapsille ja nuorille järjestettävälle toiminnalle.*

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto päättää 12 000 euron investoinnista virastotalon nuortentilan kalustusta ja tekniikkaa varten.

Päätös: ehdotuksen mukainen.

-----  
Kirkkovaltuusto §56 / 10.12.2019:

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto päättää 12 000 euron investoinnista virastotalon nuortentilan kalustusta ja tekniikkaa varten vuodelle 2020.

Päätös:

**57§ Toiminta- ja taloussuunnitelma 2020-2022 ja talousarvio 2020**

Kirkkoneuvosto §175 / 19.11.2019

Talousarvio on laadittu työntekijöiden ehdotusten pohjalta siten, että muutamiin ehdotuksiin on tehty tarkennuksia talousarvion tasapainottamiseksi.

Sanalliset toimintasuunnitelmat ovat työntekijöiden ehdotuksia, joissa on huomioitu kevään ja syksyn keskustelutilaisuuksien sekä kirkkoneuvoston perustamien työryhmien ehdotuksia

Valtuusto päätti 3.10.2019 kirkollisveroprocentiksi 1,75 vuodelle 2020.

Kirkkoneuvosto hyväksyi henkilöstön kehittämissuunnitelman 8.10.2019 ja päätti talousarvio-avustuksia koskevasta ehdotuksestaan kokouksessaan 23.10.2019.

Koulutuskustannukset ja avustukset lähetys- ja diakoniatyötä tekeville kristillisille järjestöille, partiolle ja kirkkokuorolle sisältyvät v. 2020 toimintasuunnitelmaan ja talousarvioon. Kirkkovaltuusto on käsitellyt kiinteistökorjaukset ja investoinnit kokouksessaan 3.10.2019.

Ehdotus seurakunnan toimintasuunnitelmaksi 2020-2022 ja talousarvioksi 2020 on liitteenä 175a. Hautainhoitorahaston toimintasuunnitelma ja talousarvio ovat mukana liitteessä.

*Kirkkojärjestyksen 23: 3§ perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossaan päätösten vaikutukset lapsiin. Toimintasuunnitelma ja talousarvio toteuttaa kirkkoherran ja talouspäällikön arvion mukaan lasten, nuorten ja heidän perheidensä etua hyvin suhteessa seurakunnan käytössä oleviin resursseihin.*

*Kirkkoneuvosto on §51 / 19.3.2019 päättänyt, että Lopen seurakunnan hallinnossa arvioidaan päätösten ympäristö- ja yhdenvertaisuusvaikutuksia. Yhdenvertaisuuden ja ympäristönäkökulmien huomioiminen on asetettu seurakunnan strategiseksi painopisteiksi kirkkovaltuustossa §25 / 23.4.2019 ja kunkin työmuodon toimintasuunnitelmassa on erikseen arvioitu, millä tavoilla työmuoto toteuttaa strategian painopisteitä. Kirkkoherra ja talouspäällikkö arvioivat, että toimintasuunnitelma ja talousarvio edistävät ympäristönsuojelua ja yhdenvertaisuuden toteutumista hyvin.*

Taluspäällikön päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle liitteen 175a mukaista Lopen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2020-2022 sekä talousarviota vuodelle 2020. Kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi esitettävään toiminta- ja taloussuunnitelmaan /talousarvioon lisätään valokuvia.

Päätös: ehdotuksen mukainen sillä muutoksella, että lisätään sivuille 52 ja 65 kuvaus siitä, miten kyseiset työmuodot toteuttavat seurakunnan strategiaa.

-----  
Kirkkovaltuusto §57 / 10.12.2019:

Liite 57a: Toimintasuunnitelma vuosille 2020-2022 ja talousarvio vuodelle 2020

Ehdotus:

Kirkkovaltuusto hyväksyy liitteen 57a mukaisen Lopen seurakunnan toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2022 sekä talousarvion vuodelle 2020.

Päätös:

## **58§ Ilmoitusasiat**

## **59§ Jäsenten esittämät asiat**

## **60§ Valitusosoitus**

Liite 60a Valitusosoitus

Ehdotus: Valitusosoitus merkitään annetuksi.

Päätös:

## **61§ Kokouksen päätös**



## VALITUSOSOITUS

Pöytäkirja §60 / Liite 60a

## MUUTOKSENHAKUKIELLOT

<b>Kieltojen perusteet</b>	<p><b>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</b></p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät <b>49-55, 58-61</b></p> <p><b>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</li> <li>Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</li> <li>Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon<sup>1</sup>.</li> </ol> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
----------------------------	---

## HANKINTAOIKAISU

<b>Hankintaoikaisu n tekeminen</b>	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p><b>Toimitusosoite</b> Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<b>Hankintaoikaisu n sisältö</b>	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi</li> <li>tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä</li> <li>millaista oikaisua päätökseen vaaditaan</li> <li>millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan</li> </ul> <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

## VALITUSOSOITUS

<b>Valitusviranomaisen ja valitusaika</b>	<p><b>Kirkollis- ja hallintovalitukset</b> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p><b>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Hämeenlinnan hallinto-oikeus</b> Käyntiosoite: Raatihuonekatu 1, Hämeenlinna (asiakaspalvelu avoinna ma-pe klo 8.00-16.15) Postiosoite: Raatihuonekatu 1, 13100 Hämeenlinna Puhelin: 010 364 2200 Telekopio: 010 364 2269 Sähköposti: <a href="mailto:hameenlinna.hao@oikeus.fi">hameenlinna.hao@oikeus.fi</a> Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <a href="https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet">https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</a></li> </ul> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: <b>56-57</b> Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: --</p>
---	---

<sup>1</sup> Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

	<p><b><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></b> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. <b>Valitusviranomainen ja yhteystiedot:</b></p> <p><b>Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli</b>, pöytäkirjan pykälät: Käyntiosoite: Näsilinnankatu 26, 7.krs, Tampere (avoinna ma-pe klo 9.00-15.00) Postiosoite: Näsilinnankatu 26 7.krs, 33200 Tampere Puhelin: 0400 926 730 notaari Hannu Laukkonen Sähköposti: tampere.tuomiokapituli@evl.fi</p> <p>• <b>Kirkkohallitus</b>, pöytäkirjan pykälät: PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: <a href="mailto:kirkkohallitus@evl.fi">kirkkohallitus@evl.fi</a> Kirjaamo (Eteläranta 8, Helsinki) avoinna ma-pe klo 8.30-16.15</p> <p>• <b>Opetus- ja kulttuuriministeriö</b>, pöytäkirjan pykälät -- PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: <a href="mailto:kirjaamo@minedu.fi">kirjaamo@minedu.fi</a></p>	Valitusaika 30 päivää 30 päivää 30 päivää
	<p><b>Valitus markkinaoikeuteen</b> Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-aikeita koskevassa kohdassa.</p> <p><b>Markkinaoikeuden yhteystiedot</b></p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: <a href="mailto:markkinaoikeus@oikeus.fi">markkinaoikeus@oikeus.fi</a> Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <a href="https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet">https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</a></p>	Valitusaika 14 päivää
<b>Muutoksenhaku-ajan laskeminen</b>	Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.	
<b>Valituskirjelmä</b>	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– valittajan nimi ja kotikunta</li> <li>– postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa</li> <li>– päätös, johon haetaan muutosta</li> <li>– miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi</li> <li>– perusteet, joilla muutosta vaaditaan</li> </ul> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä</li> <li>– todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta</li> <li>– asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.</li> </ul> <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.</p>	
<b>Valitus-asiakirjojen toimittaminen</b>	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.	
<b>Oikeudenkäyntimaksu</b>	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2 050 euroa, jollei lain 5,7 tai 8 §:stä muuta johdu.	
	<b>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</b>	